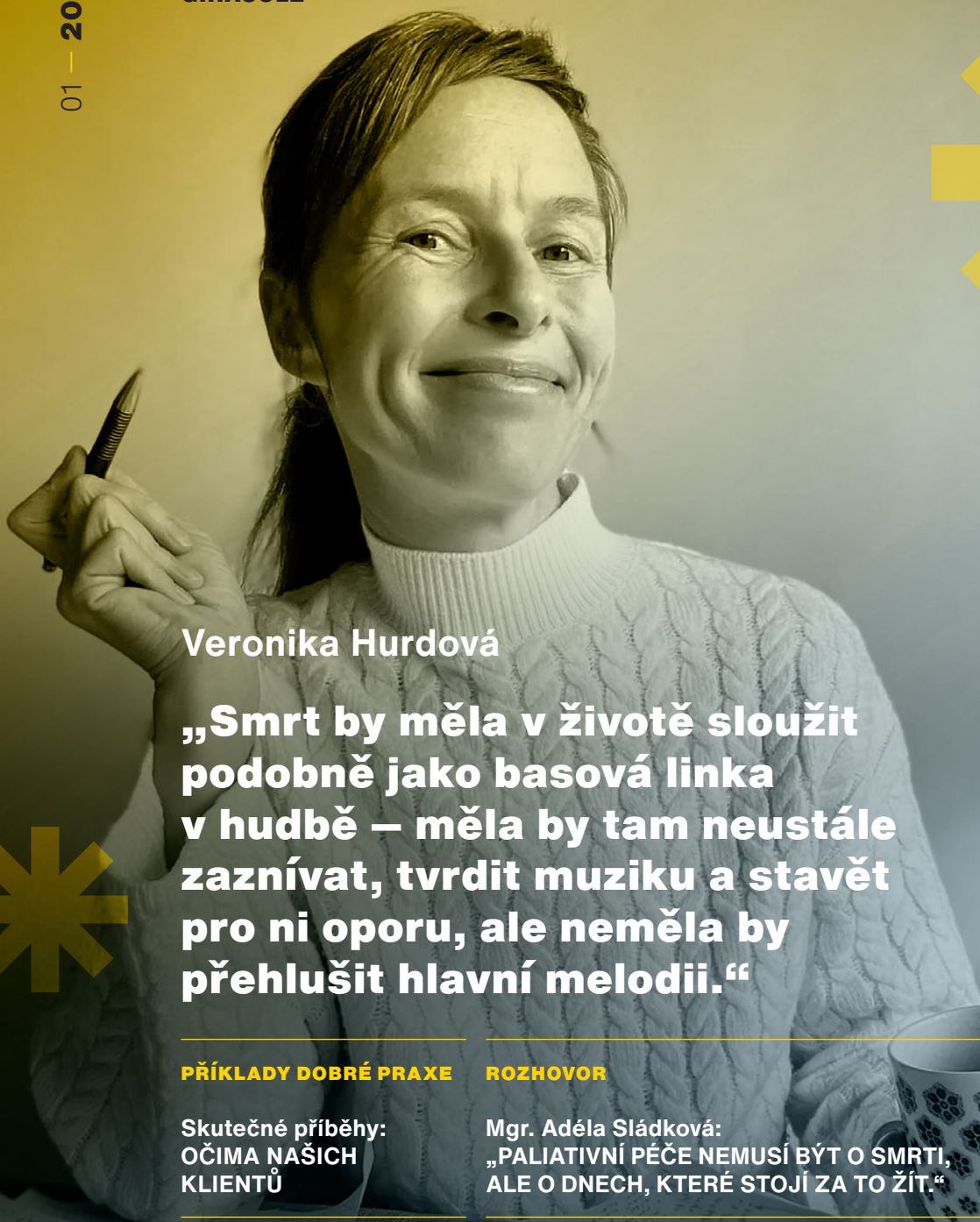

smysl odcházení

01 — 2025

ČASOPIS DOMÁČÍHO HOSPICE
GIRASOLE

Veronika Hurdová

„Smrt by měla v životě sloužit podobně jako basová linka v hudbě – měla by tam neustále zaznívat, tvrdit muziku a stavět pro ni oporu, ale neměla by přehlušit hlavní melodii.“

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE

Skutečné příběhy:
OČIMA NAŠICH
KLIENTŮ

ROZHOVOR

Mgr. Adéla Sládková:
„PALIATIVNÍ PÉČE NEMUSÍ BÝT O SMRTI,
ALE O DNECH, KTERÉ STOJÍ ZA TO ŽÍT.“

GIRASOLE
SDRUŽENÍ PRO POMOC A ROZVOJ

DARUJTE

Chcete nás podporovat dlouhodobě nebo podpořit některý z právě probíhajících projektů? Naskenujte QR kód, který Vás nasměruje na aktuální možnosti, jak můžete GIRASOLE podpořit.

Úvodní slovo

Vážení přátelé,

v rukou držíte letní vydání časopisu SMYSL ODCHÁZENÍ, který se již tradičně věnuje paliativní péči, sdílení příběhů a odborných poznatků s cílem osvěty a šíření povědomí o tématu terminální fáze života pacientů. Přestože se toto téma jednou může týkat každého z nás, je paliativa v očích laické veřejnosti stále opředená mnoha otazníky a nejistotou. Proto i v tomto vydání přibližujeme paliativu lidským způsobem a podáváme nejen praktické informace, ale také prostor k zamyšlení se nad tématem z různých úhlů pohledu.

Toto konkrétní číslo se zaměřuje zejména na **podporu pečujících rodin a pozůstalých**, kteří jsou v oblasti paliativní péče stejně podstatní jako samotní terminálně nemocní pacienti. Jsou to právě pečující, kdo jsou nevyčísitelnou nemocí svého blízkého mnohdy zcela nečekaně zasaženi ve všech ohledech života — časově, finančně, sociálně, fyzicky i emočně a psychicky. Nastalá situace obrací jejich životy doslova vzhůru nohama a hledání podpory i informací je klíčové pro zvládnutí této náročné etapy.

My v Domácím hospici GIRASOLE se každý rok při výkonu služby stáváme součástí stovek příběhů pacientů i rodin a doprovázíme je při jejich snaze zajistit svým blízkým důstojný závěr života v domácím prostředí. Setkáváme se přitom nejen s obavami a těžkými emocemi, ale i s momenty vděčnosti, smíření a naplnění.

Proto se snažíme prostřednictvím tohoto časopisu sdílet své zkušenosti a věříme, že tak můžeme pomoci těm, kteří se jednou třeba sami mohou ocitnout v podobné situaci.

Rok 2025 je pro nás velmi zásadní, nejen že navazujeme na dvacetiletou tradici naší organizace, ale zároveň vstupujeme do období nových výzev a příležitostí. Díky zkušenostem, které jsme za ty roky získali, víme, že paliativní péče není jen odbornou disciplínou, ale především posláním — nejvyšší formou lidskosti a úcty k životu. Každá výzva znamená nejen práci, ale i nové možnosti, jak paliativní péči posunout dál.

S rostoucím počtem pacientů se proto i naše služby dále rozšiřují a vyvíjí, a ani rok 2025 není výjimkou. Již nyní pracujeme nejen na rozšíření kapacit a rozvoji poskytovaných služeb pro cílové skupiny, ale také zřizujeme paliativní ambulanci v Hustopečích.

Věřím, že všechny zmíněné novinky rozšíří současně poskytované zdravotní i sociálních služby v našem regionu a umožní nám tak být ještě blíže těm, kteří nás zrovna potřebují — protože prožít posledních chvil života v kruhu nejbližších nemá být jen přáním, ale především právem každého člověka.

Přeji Vám inspirativní čtení a děkuji, že Vás naše téma zajímá.

Mgr. Bc. Bc. Miroslav Prchal, DiS.
ředitel GIRASOLE, sdružení pro pomoc a rozvoj, z.s.

SMYSL ODCHÁZENÍ — časopis Domácího hospice GIRASOLE | číslo: 1 / 2025 | vychází 2× ročně |
Vydává: GIRASOLE, sdružení pro pomoc a rozvoj, z.s. | Redakce: Mgr. Bc. Miroslav Prchal, DiS. — info@girasole.cz |
Bc. Monika Baroušová — fundraising@girasole.cz | Inzerce: fundraising@girasole.cz | Grafická úprava: pidistudio.com |
Kontaktní adresa redakce: GIRASOLE, sdružení pro pomoc a rozvoj, z.s., Mrštíkova 122/1, 693 01 Hustopeče |
Tisk: Reklamní centrum s.r.o., U Nemocnice 3372, 690 02 Břeclav 2

Obsah

- 2 ÚVODNÍ SLOVO
- 3 Podcast GIRASOLE DO SMRTI DOBRÝ
- 5 Rozhovor S VERONIKOU HURDOVOU
- 11 Zprávy GIRASOLE PROJEKTOVÉ NOVINKY Z GIRASOLE
- 13 Příklady dobré praxe OČIMA NAŠICH KLIENTŮ Příběh Vlastimila Šmerdy a Milady Šmerdové
- 14 KALENDÁŘ AKCÍ GIRASOLE
- 15 Reportáže Z OSVĚTOVÝCH A VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ
- 16 Osobnost GIRASOLE ROZHOVOR S Mgr. ADÉLOU SLÁDKOVOU
- 20 Odborné téma POMOC VŽDY NABLÍZKU Moderní technologie při péči v domácím prostředí
- 23 PALIATIVNÍ SANITKA GIRASOLE

Osvěta veřejnosti

Raději než čtení máte mluvené slovo? Připravili jsme si pro Vás osvětový seriál ve formě podcastů s názvem

DO SMRTI DOBRÝ

aneb skutečné příběhy z Domácího hospice GIRASOLE.

V epizodách přibližujeme činnost Domácího hospice GIRASOLE na skutečných příbězích našich klientů, které autenticky vyprávějí rodinní příslušníci a pečující s podporou zaměstnanců našeho Domácího hospice.

Jedná se o silné lidské příběhy vyprávějící o závěru života v domácím prostředí, o strachu a pochybách pečujících, ale i o naději a podpoře v podobě týmu Domácího hospice.

Pomocí podcastů se snažíme prolomit tabu o tématu umírání ve veřejném prostoru a pomoci překonat obavy z umírání doma.

V epizodách najdete také rozhovory s odborníky z oblasti paliativní péče a dozvíte se jejich pohled a názory na nejrůznější témata s paliativou spojená, vrátíte se ve vyprávění zakladatele GIRASOLE na úplné začátky domácí hospicové péče v České republice a dostanete příležitost si pomyslně projít cestu, kterou absolvují nevyhlášeně nemocní a umírající pacienti, i jejich nejbližší a rodiny od začátku až do konce.

Poslechněte si opravdové příběhy z hospicové péče, o začátcích GIRASOLE, o poslání pomoci druhým...

Epizody

#Do smrti dobrý 03#

Povídání se zakladatelem našeho spolku GIRASOLE, Mrg. Miroslavem Prchalem a paliatričkou MuDr. Ivetou Dicko, o paliativě v Česku, začátcích našich služeb i budoucnosti paliativy.

#Do smrti dobrý 01#

Opravdový příběh pana Jakeše, který pečoval o svou ženu Anežku, o splněném slibu, o lásce, věrnosti a péči až do poslední chvíle.

#Do smrti dobrý 04#

Komplexní péče o pacienta a jejich rodiny očima psychosociálních pracovníků, Mgr. Adély Sládkové a Mgr. Olgy Marie Krčmařové, které doprovází dospělé i dětské pacienty a pozůstale cestou pečování, ale i ztráty a truchlení.

#Do smrti dobrý 02#

Skutečný příběh paní Krůzové, která vzpomíná na péči o maminku a službu Domácího hospice GIRASOLE spolu s naší zdravotní sestrou Domácího hospice, Mgr. Ivou Matějkovou.

#Do smrti dobrý 05#

Pohled na Domácí hospicovou péči očima zdravotních sester, Ing. Moniky Mikulíčkové a Mrg. Miroslavy Kučavové. Povídání o vizi a možnostech oboru do budoucna, o prolínání profese a osobních životů pacientů, rodin i zdravotníků.

Naskenujte QR kód a zaposlouchejte se!

Všechny natočené epizody jsou dostupné na našem webu WWW.GIRASOLE.CZ.

Epizody najdete je také na webu WWW.PODCASTPRONEZISKOVKY.CZ, na platformách **Spotify** a **Apple Podcasts**.

Jihomoravský kraj

Podcasty a další osvětové aktivity o paliativní péči vznikají za finanční podpory Jihomoravského kraje v rámci projektu OSVĚTA V OBLASTI PALIATIVNÍ PÉČE.

Rádi byste věděli, co se u nás aktuálně děje, kde nás můžete potkat, jaké akce jsme se účastnili, chcete vidět skutečné příběhy?

Sledujte nás také na Facebooku a Instagramu, kde s Vámi pravidelně sdílíme novinky, události a výjimečné okamžiky z GIRASOLE.

@GIRASOLEHUSTOPECE

Rozhovor

Rozhovor s Veronikou Hurdovou,

autorkou knih pro děti a dospělé. Napsala mimo jiné knihu „Moje milá smrti“. V roce 2014 začala psát blog, který byl oceněn v soutěži Křišťálová lupa v kategorii One (wo)man show. Ráda čte, hraje na klavír nebo vaří. Ve zbytku času Veronika učí děti doma a cestuje s nimi po světě. Miluje les, nohy v teple a svého muže Honzu, který na ni čeká v nebi. V současné době žije v Praze a těší se, kam ji život zavane. Jakýkoli konec je dobrý, protože i kdyby zítra umřela, nemusí litovat.

TEXT — Monika Baroušová (GIRASOLE) | FOTO — archiv Veroniky Hurdové

S odstupem času smrt беру jako dar, který mi zásadním způsobem přerovnal hodnoty...

Moc Vám děkuji, paní Hurdová, že máme příležitost si popovídat touto cestou, vážně i nevázně, o Vás, o nás, o životě za účelem tvorby osvětového článku do časopisu *Smysl odcházení* spolku GIRASOLE, sdružení pro pomoc a rozvoj z.s.

→ **Veroniko, na úvod Vás poprosím, přibližte sama sebe čtenářům, těm, kteří Vás znají i čtenářům, kteří Vás zatím neznají. 😊 Kým jste Vy zrovna „ted' a tady“, jaká jsou Vaše životní rozpoležení a role pracovní i nepracovní?**

Mám pocit, že až každý z nás přijde na to, kým doopravdy je, tak může z tohoto světa odejít. Osobně si myslím, že podstata každého z nás bude velmi prostinká, obyčejná a nádherná.

Dokud ale žijeme, každodennost nám předhazuje všechny možné věcičky, na které můžeme naskočit a uvěřit, že to jsme skutečně my. Já jsem si za život nalepila několik takových nálepek, kterými bych se mohla představit. Momentálně mi asi nejvíc času zabírá rodičovská role, mám tři děti (13, 12 a 9 let) a jako každá máma si samozřejmě myslím, že jsou nejlepší na světě. Všechny děti jsou na domácím vzdělávání, takže spolu trávíme celkem dost času i ted', když už jsou odrostlejší.

Když zrovna nejsem s nimi, tak se věnuju psaní knih. Vydala jsem několik pohádkových, tři autobiografické a v posledních letech mi vyšly čtyři romány. Letos jsem se pustila do psaní dalšího. Ve zbytku času se ráda toulám po lesích, hraju volejbal, vařím a pečů, hraju na klavír. A mou velkou vášní — a vlastně i profesní nutností — je čtení knih.

→ **Kromě psaní knih se angažujete také formou besed, rozhovorů, podcastů a setkání v nejrůznějších tématech — od výchovy, vzdělávání, cestování až právě třeba po téma hospiců a otázky smrti. Jaká je Vaše motivace otevírat tato témata a sdílet svoji cestu?**

Poslední roky už moc na besedy nejezdím. Utlumilo se to s covidovými restrikcemi, a já tenkrát zjistila, že je mi bez toho taky dobře. Často se mluví o tom, že dostat se do světla reflektorů je těžké, ale u mě to byla spíš série náhod, díky kterým se na mě zaměřila pozornost a já šla z jednoho rozhovoru do druhého, dělávala jsem velké desítky besed ročně. Člověku to chvíli umí pěkně polechtat ego, dává mu to jakýsi pocit významnosti a důležitosti.

Já ale právě díky té přednáškové pauze zjistila, že jsem toho přesycená. Uvědomila jsem si, že často během veřejných vystoupení zapínám autopilota a nesoustředím se plně na to, co říkám. Navíc jsem se začala sama pro sebe opakovat, neobjevovala jsem během toho nové části sebe, nepřekvapovala jsem se. To byla všechno jasná znamení, že je čas skončit. Poznat, kdy je čas se stáhnout, je podle mě řádově náročnější než se na ta pódia dostat.

V roce 2024 jsem po skoro třech letech zase na pár rozhovorů kývla, měla jsem dokonce i několik besed. Nicméně už si dávám velký pozor, abych se nepřehltla, a aby to pro mě zůstalo radostí a vítaným občasným zpestřením. Snažím se být během veřejných vystoupení maximálně svá a upřímná, v takovém svém středu a klidu. Když se to povede, nejsem pak unavená, nemusím se dobíjet. A pokud to někomu pomůže nebo udělá radost, vezme si z toho třeba jen jednu jedinou věc, tak je to super.

→ **Náš spolek GIRASOLE se s Vámi propojil za účelem tvorby rozhovoru zejména v souvislosti s Vaší tvůrčí rolí spisovatelky a s ohledem na téma, které je propleteno s Vaším životem a do knih se promítá — tím hlavním, co nás společně propojuje, je otázka odcházení, zkušenost a přímé setkání se smrtí někoho blízkého, postoj ke smrti a jejím místě v životě jedince i společnosti. Povíte prosím čtenářům ve zkratce tuto část příběhu Vašeho i Vašeho manžela Honzy?**

O smrti jsem příliš nepřemýšlela, dokud jsem nebyla nucena pohlédnout jí zblízka do očí. Bylo mi tehdy 32 let a s mým mužem jsme čekali třetí miminko.

Byla jsem ve čtvrtém měsíci, když měl Honza nešťastnou nehodu, na jejíž následky zemřel, a já se stala ze dne na den vdovou s třemi malými dětmi.

→ **O své zkušenosti jste napsala knihu s názvem „MOJE MILÁ SMRTI“, prozrad'te, co Vás vlastně vedlo k tomu o své nečekané konfrontaci se smrtí napsat a sdílet tak své pocity? Bylo pro Vás psaní formou terapie nebo za tím bylo něco jiného? Co je vlastně tedy hlavním poselstvím knihy pro čtenáře, a co za poselství nese kniha pro Vás (ať už v době psaní nebo ted' zpětně s odstupem)?**

To se mě lidi často ptají, jestli pro mě bylo psaní terapií. Ale není tomu tak. Ta knížka ke mně přišla a řekla si o to, aby byla napsaná. S žádnou jinou předtím ani potom jsem tak silný vjem neměla. Pamatuju si, že to bylo asi rok po Honzově smrti. Jela jsem tehdy po dálnici, když vtom mi najednou přišlo velmi silné vnuknutí: **Napiš knihu!** V jednom okamžiku jsem věděla úplně vše. Jak se ta knížka bude jmenovat, jakou bude mít obálku, jací lidé, resp. jaké duše na ní budou se mnou pracovat, jak ta knížka bude dlouhá... Zdá se to neuvěřitelné, ale v tu chvíli jsem znala každou kapitolu, každé slovo, každé písmenko. Tak jsem jen řekla, že jo, že to napíšu. Rukopis byl hotový strašně rychle, psala jsem ho v takovém podivném transu, že vlastně ani nevím, co jsem tam napsala. Často pro strandu říkám, že si to budu muset někdy přečíst, abych věděla, co tam všechno je.

Nicméně poselství knížky „MOJE MILÁ SMRTI“ je jednoznačné:

Zkusit nabídnout jiný pohled na smrt, než jaký je v naší společnosti běžný.

A po těch více než sedmi letech, co je kniha na světě, vnímám ještě druhý silný motiv:

Dát útěchu těm, kteří procházejí podobnou velkou ztrátou, že existuje cesta ven z bolesti, pokud své srdce nezavřeme před láskou.

→ **Kniha může pomoci lidem se stejnou zkušeností, může vést k zamyšlení a řešení otázek i ty, kterých se téma aktuálně přímo netýká... Jste jednou z prvních autorek, která v literárním éteru a tím i v povědomí široké veřejnosti, dala prostor reálnému tématu, jež není úplně prvoplánovitě líbivé a žádoucí, obecně téma konce života odsouvá společnost tak nějak mimo — přitom, paradoxně — smrt neodmyslitelně patří k životu a týká se každého z nás — dokonce, když to řeknu s troškou černého humoru, tak to, že se dožijeme smrti, je snad naší jedinou životní jistotou! Jak Vy osobně tedy nahlížíte na důležitost smrti a jejího přijetí ještě „zaživa“?**

„Jsem z hloubi duše přesvědčená o tom, že smrt do života patří. Vědomí smrti nám má ukazovat, jaký život máme žít...“

To máte pravdu, když jsem tehdy o smrti začínala mluvit a psát, nebylo to ve veřejném prostoru zdaleka tak běžné jako dnes. Dokonce mě pořadatelé besed přemlouvali, jestli bych nechtěla raději zvolit nějaké veselejší téma. Měli strach, že na povídání o smrti lidi nepřijdou. Mám radost, jak se to za ty roky posunulo. O smrti a smrtelnosti se mluví v médiích, včetně těch veřej-noprávních. Víc a víc lidí sdílí své příběhy, vyrojily se workshopy na téma vědomého umírání či doprovázení umírajících, pořá-dají se festivaly, kde hlavním tématem je smrt, točí se filmy a dokumenty, vyšlo mnoho knih. Je to podle mě určitě krok správným směrem, protože dřív nebo později se se smrtí setká každý z nás.

Myslím, že tohle téma by si mělo člověka prostě zavolat.

Nemá cenu se do toho pouštět, když to ještě necítíme, bylo by to házení hrachu na zeď a mohlo by to napáchat víc škod než užitku. Je to podobné, jako když má někdo třeba fobii z hadů. Asi mu moc nepomůže, když mu dáte anakundu kolem krku a budete ho přesvědčovat, že je to milé zvířátko.

Stejně tak jsem ale přesvědčená, že nořit se do tématu smrti příliš často, také není dobré.

Smrt by měla v životě sloužit podobně jako basová linka v hudbě, měla by tam neustále zaznívat, tvrdit muziku a stavět pro ni oporu, ale neměla by přehlušit hlavní melodické linky, ty zpěvavé, hravé a lahodné.

→ **Mluvit se svým partnerem a rodinou otevřeně i na tato témata, vyslovit a promyslet a zodpovědět si otázky spojené se smrtí a případně mít věci ošéfované „kdyby náhodou“, je tedy fajn, ať už z praktického hlediska nebo třeba emočního – i o tom už víte z role pozůstalé své, že? Stejně tak je asi fajn – i když jen okrajově – tušit „co by se dělo, kdyby...“**

My jsme s Honzou měli štěstí, že jsme si pár dní před jeho smrtí promluvili o tom, jak bychom nechtěli být pohřbeni. Ani jeden jsme nechtěli pompézní pohřeb, kde bude nějaký najatý úředník přednášet univerzální neosobní řeč. Poté, co zemřel, jsem sice nevěděla přesně, jak by si to přál, ale věděla jsem, čeho se vyvarovat. V té chvíli, kdy byl svět plný nejistot a zmatku, mi to velmi pomohlo. Měla jsem tam pevný bod, jasnou linku, které jsem se mohla držet a naplnit tak Honzovo přání.

Od té doby se mi toto téma velmi otevřelo, dokážu o tom snadno mluvit s dětmi, s rodiči. Dřív bych se toho asi víc stranila, bála bych se, že tím přivolám něco zlého. Teď to naopak vnímám jako možnost, jak se k druhým přiblížit, otevřít se jim.

Je to důležité i po té praktické stránce. Asi nikdo z nás nechce myslet na denní bázi na to, že jednou umře. Ale udělat nějaké základní kroky ve smyslu závěti, životního pojištění a uspořá-dání svých věcí tak, aby v případě mého úmrtí neměli mí blízcí starosti navíc, mi přijde smysluplné.

→ **Protože v době ztráty jste byla několikanásobnou maminkou, musela být situace po praktické a exis-tenční stránce pro Vás extrémně náročná, o psychické a emoční stránce ani nemluvě... Měla jste možnost vyu-žít nějakého způsobu odborné pomoci v tom náročném životním období pro sebe nebo své děti, měla jste jako „laik“ vůbec ponětí nebo přehled, jaké možnosti pomo-ci existují?**

Já jsem v tomhle asi dost specifický případ, jsem obecně psy-chicky hodně odolná, máloco mě vykolejí.

Povahou jsem flegmatik, nenechávám se smýkat okolnost-mi a zůstávám ve svém středu. I když mi hned v nemocnici po Honzově smrti nabízeli, že mi napíšu „něco na uklidnění“, tak jsem věděla, že tohle nechci. Že si tou bolestí potřebuju projít celou. Tehdy jsem o tom tak nepřemýšlela, ale zpětně vidím, jak moc důležité bylo si to odžít, bylo to součástí hoje-ní. Podobně jsem také nikdy nechodila k žádnému odborníkovi na psychiku, vždycky jsem si všechny problémy dokázala vy-řešit sama. Ne snad, že bych jiným nevěřila, ale zkrátka jsem pokaždé stejně nakonec našla ty nejlepší odpovědi uvnitř sebe.

→ **Když se na situaci podíváte zpětně, co může lidem v tu chvíli nejvíce pomoci? Kdo by měl být ten, který na-směruje a podívá se po možnostech podpory? Primární pozůstalý (obzvlášť po nečekané a náhlé ztrátě) může být totiž paralyzován a neschopen jakékoliv akce či ná-vratu do běžného života docela dlouho...**

Říct si o pomoc není ostuda a využít možnosti, jak si tímhle ob-dobím projít lehčeji, je naprosto legitimní a mnohdy i žádoucí. Zároveň je ale těžké hledat pomoc ve chvílích největší bolesti, zvlášť pokud jste introvert a nejste zvyklí sám sebe sdílet s jinými. V takovém případě může pomoci okolí, nicméně je potřeba mít na paměti, že jednat s pozůstalým je jako vstup na minové pole. Ten člověk, kterého jste nějak znali, nejedná standardně. Ublížit mu je najednou velmi snadné i zdánlivě nevinnou poznámkou. Za mě je úplně nejlepší vstupovat do konverzace s pozůstalým s velkou citlivostí a zároveň otevřeností. Být zkrátka svůj a ne-snažit se štelovat do nějaké polohy, o které si myslím, že pomůže.

Umět přiznat,
že taky nevím, jak pomoci,
že nechci ublížit,
ale že jsem tam pro něj
a s ním.

→ **Když už jsme u tématu po ztrátě... Můžeme společ-ně nahlédnout i na téma samotného loučení prosím? Jakou roli pro pozůstalého hraje například pohřeb a způsob rozloučení?**

Správně provedený pohřeb hraje podle mě zásadní roli, může být milníkem v truchlení a odrazovým můstkem do další fáze života bez našeho blízkého. A teď se samozřejmě můžeme ba-vit o tom, co znamená výraz „správný pohřeb“. Podle mě je to jakýkoli druh rozloučení, kde se uctí a oslaví život toho, kdo tu s námi už není. To nemusí nutně znamenat klasický pohřeb se všemi jeho náležitostmi. Nevnímám to tak, že když všich-ni nepřijdeme v černém a nebude tam kněz, tak že se vytratí pieta. Jakkoli nemám nic proti klasickým pohřbům, tak jsem ráda, že se to – podobně jako se to v minulosti stalo u svateb – rozvolnilo a je tam větší svoboda, jak rozloučení může vypadat.

Vnímám to tak, že pohřeb slouží víc pro živé než pro zemřelého, má pozůstalé spojit a pomoci jim nést ztrátu společně, nikoli je zamknout každého zvlášť ve svém zármutku.

→ **Prožívání ztráty se týká všech generací, každá gene-race se potýká/vyrovňuje a zpracovává danou situací jinak. Obecně se zdá, jako by malé děti braly smrt při-rozeněji než my dospělí, čím myslíte, že to je?**

Malé děti nemají ještě do hlaviček nalité vyprávěnky, které jsme si v naší moderní společnosti o smrti navymýšleli. Vyhnali jsme smrt ze života, žijeme, jako by neexistovala. A když přijde, na-zýváme ji nespravedlivou, temnou, bolestnou. Děti se na to tak ne dívají, tenhle pohled získají až díky tomu, co jim my dospělí řekneme. Z mé zkušenosti se děti na smrt dívají podobně jako buddhisté. A velmi mi tenkrát pomohlo, že mě znovu a znovu strhávaly do přítomnosti, nedlely ve vzpomínkách, neplakaly nad budoucností bez táty, o kterou jeho odchodem přišly. Řešily jen to, co řešit šlo. Třeba když jsem brečela, tak nebrečely kvůli tatínkovi, ale buď brečely empaticky se mnou nebo se mě snažily rozveselit.

➔ **Nemusí tomu tak vždy ale být, někdy se odchod milované osoby nesmazatelně podepíše i na dětské duši... Ve svých knihách (a to i knihách pro děti) s tématem smrti také pracujete... Jakou formou je tedy podle Vás dobré s dětmi o tématu mluvit, aniž bychom jim zkruslili/zhoršili vnímání smrti a vytvářeli další tabu?**

Nejsem odborník na dětskou psychiku, ale podle mě by se smrt před dětmi neměla schovávat. Mluvila jsem s dětmi o odchodu tatínka otevřeně, ale na druhou stranu jsem je nezatěžovala zbytečnými výlevy. Děti podle mě nemají být zpovědníky, stačí jim krátké, ale pravdivé odpovědi. Nemá například smysl schovávat to, že pláču. Ale jako odpověď stačí, že se mi stýská po tatínkovi, a že si potřebuju teď pobřečet, ale že to spolu určitě zvládneme. Stejně tak když děti kladou třeba otázky o tom, co se stane po smrti, tak můžu úplně legitimně říct, že sice nevím, ale představuju si to tak, že tatínek na nás čeká jako andělíček v nebi, a že na nás dává pozor a drží nám tam místo.

➔ **Veroniko, je patrné, že nejen tímto vyprávěním ale i psaním knih ukazujete široké veřejnosti, že smrt nemusí být nutně jen ztráta a zmar, ale může být brána také jako PŘÍLEŽITOST a PROSTOR PRO ZAČÁTEK něčeho nového, otázka smrti může být klíčem k lepšímu prožitku života „tady a teď“, že? 😊 Dokážete říct, co Vám setkání se smrtí do dalšího života DALO?**

Takhle zpětně už dokážu. Ale kdyby mi tohle někdo cpal krátce po Honzově smrti, tak ho s tím asi pěkně vypoklonkuju.

S odstupem času smrt беру jako dar, který mi zásadním způsobem přerovnal hodnoty a donutil mě přistupovat k životu s větší úctou a zároveň i nadhledem a lehkostí. Vědomí smrtelnosti je jako taková baterka, která svítí na důležité věci, a těch je překvapivě velmi málo. Většina toho, čím se v životě zabýváme, jsou prkotiny, kterým není potřeba věnovat přehnaně moc pozornosti.

Veroniko, moc Vám děkuji za sebe, za naši organizaci i za každého z čtenářů, kterému tohle čtení přijde pod ruku a zanechá stopu v paměti, za inspirativní rozhovor.

Právě vychází nejnovější kniha „**RÉVI A MĚSTO SNŮ**“, která zaujme nejen mladé a dospívající, ale bezesporu i dospělé čtenáře. Spleťtým příběhem kniha přivádí čtenáře k bdělosti a přemýšlení o současném světě a společnosti, a originálním způsobem tak rozvíjí autorčinu otázku: „Kdy jsme přestali dávat pozor a nechali tak vzniknout současný svět?“

Více o spisovatelce, včetně možnosti koupit si některou z jejích knih, naleznete také na: **WWW.VERONIKAHURDOVA.CZ**

➔ **Na začátku rozhovoru jsme si řekly, že se budeme bavit vážně i nevázně 😊 No, vzaly jsme to tou vážnější notou, ale díky Vám stále pozitivně! Alespoň na konci rozhovoru zkusím vše odlehčit i já poslední otázkou – téma života i smrti se dá brát s nadsázkou a humorem mnohem snáz v literárním světě... Je nějaká kniha (Vaše nebo jiného autora), která k tomu umí správně navést a naladit? Doporučíte nám, kteří možná bereme těžké téma až příliš vážně, co si přečíst (dospělí i děti)?**

Určitě takové knížky jsou, jen bych tedy opět doporučila je nečíst ve fázi největší bolesti nebo ve chvíli, kdy mám ze smrti panickou hrůzu. Tam odlehčený odstup a humor můžou naopak ublížit.

- Mám velmi ráda knížku „**TLOUŠTÍCI HOŘÍ RYCHLEJI**“, která nádherně balancuje mezi humorem a hloubkou.
- Pak bych doporučila českou knížku „**LETECKÝ MOTOR VE DŘEZU**“, kde spolu vedou vážné i nevázné rozhovory o smrti a umírání Martina Špinková, bývalá ředitelka Cesty domů, a hospicová lékařka Irena Zavadová.
- A z těch humorných knih, které vás zároveň donutí se zamyslet nad tím, jak vyrovnaný vztah se smrtí máte, bych zmínila knížku „**JAK SI ŽIJÍ NEBOŽTÍCI**“ od novinářky Mary Roach.

Projektové novinky z GIRASOLE

Abychom mohli poskytovat potřebné sociální i zdravotně-sociální služby pro potřebné v naší oblasti okrese Břeclav, potažmo Jižní Moravy, aktivně vyhledáváme po celý rok vhodné dotační a grantové příležitosti a programy pro potřebnou finanční záštitu.

Jaké novinky se v oblasti poskytování přímé péče dějí a co plánujeme?

PODPORA PACIENTŮ I JEJICH PEČUJÍCÍCH RODIN A SLUŽBY Z OBLASTI PALIATIVNÍ PÉČE, TÍŠŇOVÉ PÉČE A OSOBNÍ ASISTENCE JE MOŽNÁ DÍKY EVROPSKÝM, STÁTNÍM, ALE TAKÉ KRAJSKÝM PROGRAMŮM A PODPOŘE SOUKROMÝCH NADACÍ:

jihomoravský kraj

Projekt „Domácí hospic GIRASOLE Hustopeče“ žádaný v rámci dotačního programu Na podporu poskytování domácí paliativní péče v Jihomoravském kraji pro rok 2025 byl úspěšně schválen, a tak můžeme zafinancovat mzdové náklady a výdaje na odborné vzdělávání pracovníků v Domácím hospici GIRASOLE.

Projekt „Podpora pečujících 2025“ žádaný v rámci dotačního programu Podpora služeb pro pečující osoby vyhlášeného Jihomoravským krajem byl úspěšně schválen. Cílem projektu je poskytnout systematickou podporu neformálně pečujícím osobám v okrese Břeclav, a to prostřednictvím poradce, tzv. „koordinátora podpory“ a nabídnout další možnosti podpory pečujících rodin formou seminářů a doplňkových aktivit.

Kalendář událostí určených pro podporu pečujících najdete na straně 14 a také na našem webu:

WWW.GIRASOLE.CZ/KALENDAR

Projektový záměr „Osvěta v oblasti paliativní péče 2025“ žádaný z Programu podpory činnosti nestátních neziskových organizací působících v oblasti zdravotní osvěty a prevence na území Jihomoravského kraje byl úspěšně schválen, a tak můžeme skrze realizaci osvětových událostí, materiálů a aktivit zvyšovat informovanost široké veřejnosti o existenci a službách paliativní péče hned. Díky tomuto projektu vzniká tento osvětový časopis SMYSL ODCHÁZENÍ, SEMINÁŘE pro odbornou i laickou veřejnost a další osvětově-vzdělávací aktivity.

- Abychom mohli šířit osvětu o tématech paliativní péče, zažádali jsme o podporu kraje také na projekt „Paliativní osvěta online 2025“. Tento projektový záměr nám byl taktéž schválen.

- I nadále zajišťujeme sociální poradenství pro pečující na území MAS Hustopečsko jakožto partner s finančním příspěvkem v rámci projektu „Rozvoj MAS Hustopečsko z OPZ+“ s registračním číslem CZ.03.02.01/00/22_008_0000988, který je financován v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus.

- V rámci projektu „Zvýšení kvality a zajištění dostupnosti a návaznosti paliativní péče v okrese Břeclav“ s registračním číslem CZ.06.04.03/00/23_072/0003460 financovaného z fondů EU prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu je pořizováno přístrojové vybavení, kompenzační pomůcky a automobil včetně elektronické knihy jízdy, jež pomáhají ke zkvalitnění poskytování MSPP paliativním pacientům. Došlo tak k zajištění dostupnosti a zvýšení kvality MSPP paliativním pacientům a pacientům se specifickými potřebami, a to celkovou materiální i technologickou modernizací již existující mobilní specializované paliativní péče poskytovatele Domácího hospice GIRASOLE z.s.

Nadace VDV Olgy Havlové podpořila projektový záměr pod názvem „Paliativní péče“ nákup zdravotních pomůcek používaných při poskytování přímé péče Domácího hospice GIRASOLE ve výši **99 000 Kč**.

Nadace EP Group nám pomáhá i v roce 2025 spolufinancovat poskytování služeb Veřejné poradny GIRASOLE pro pozůstalé rodiny i děti určené pro širokou veřejnost. I díky projektové podpoře můžeme pokrýt mzdové náklady, ale také položky vzdělávání pracovníků poradny a nákup terapeutických pomůcek, knih i dalšího vybavení.

Nadace EP Group je také významným podporovatelem našich sociálních služeb a to skrze hned několik projektů. Běžící projekt „Zvyšování kvality péče“ je i v roce 2025 zaměřen na rozvoj znalostí a dovedností pracovníků přímé péče a pomáhá financovat jejich odborné vzdělávání a školení v konkrétních tématech souvisejících s poskytováním péče, projekt „Koncepční projekty pro seniory“ pak zajišťuje modernizaci služby Tísňové péče GIRASOLE, a to konkrétně pořízením 56 kusů nejmodernějších SOS zařízení a tarifů.

Díky dvouletému projektu „Doma je doma“ se nadace EP Group finančně podílí také na poskytování okamžité podpory a péče v domácím prostředí pro seniory a osoby v tíživé životní situaci, kteří by jinak zůstali bez potřebné péče. Díky tomuto projektu vznikl také koncept tzv. **Paliativní osobní asistence**, díky čemuž je zajištěna také možnost poskytovat osobní asistenci a psychosociální podporu seniorům v terminální fázi života i jejich rodinám bez prodlžení.

Nadace ČEZ z programu „Podpora regionů“ realizovala finanční podporu pro Domácí hospic GIRASOLE ve výši **100 000 Kč**, a to i za pomoci široké veřejnosti díky aktivní podpoře našeho projektu v aplikaci EPP „Pomáhej pohybem“. Schválená dotační podpora pomůže částečně uhradit mzdové náklady na odbornou zdravotnickou pozici všeobecné sestry v Domácím hospici GIRASOLE.

Z programu **Národního plánu obnovy** v rámci výzvy č. 31_22_043 nám byl **schválen** projekt „Rozšíření kapacity sociální služby OA v ORP Hustopeče“ s číslem **CZ.31.6.0/0.0/0.0/22_043/0010683**. Realizací projektu dojde k rozšíření zázemí Osobní asistence GIRASOLE formou vzniku bezbariérového kontaktního místa pro poskytování služby včetně administrativního zázemí pro pracovníky. Tento projekt je financován Evropskou unií.

Díky schválenému projektu „Pořízení nízkoemisních vozidel pro osobní asistenci v ORP Hustopeče“ s registračním číslem **CZ.31.6.0/0.0/0.0/23_066/0008220** financovaného v rámci programu **Národního plánu obnovy** z finančních prostředků EU bylo dosaženo stanoveného cíle spočívajícího v pořízení tří osobních automobilů k obnově, ale především rozšíření našeho vozového parku. Tím je zajištěno poskytování naší terénní služby Osobní asistence GIRASOLE v maximální možné kapacitě na území ORP Hustopeče.

Nové elektromobily
pro výkon terénní přímé péče
v Osobní asistenci

KROMĚ EVROPSKÝCH, STÁTNÍCH A KRAJSKÝCH PROGRAMŮ A SOUKROMÝCH NADACÍ, SE PODÍLEJÍ NA FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB SKRZE GIRASOLE TAKÉ KONKRÉTNÍ MĚSTA A OBCE NA SVÉM ÚZEMÍ:

→ **MĚSTO HUSTOPEČE**
schválilo pro rok 2025 žádosti o podporu našich služeb v celkové výši **340 000 Kč**.

→ **MĚSTO BŘECLAV**
poskytlo v roce 2025 individuální dotaci na poskytování služby Domácího hospice GIRASOLE ve výši **44 000 Kč**.

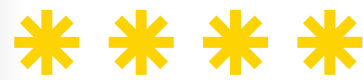
→ **MĚSTO VELKÉ BÍLOVICE**
poskytlo dotaci na poskytování služeb Domácího hospice GIRASOLE ve výši **30 000 Kč**.

Moc si každé příležitosti
a podpory vážíme.

O všech realizovaných projektech
se dozvíte více i na našem webu
WWW.GIRASOLE.CZ.

OČIMA NAŠICH KLIENTŮ

To, že naše služby opravdu pomáhají zlepšit kvalitu života, dokáží nejlépe zhodnotit samotní příjemci naší péče – klienti Domácího hospice, Osobní asistence, Tísňové péče, ale také jejich rodiny a příbuzní, kteří o seniora pečují. Snažili jsme se při našich službách u klientů posbírat tedy pár jejich opravdových názorů a přiblížit tak Vám, čtenářům, naši práci jejich očima. Věříme, že pokud se jednou budete tématem péče ve stáří či nemoci zabývat pro sebe nebo své blízké, mohou Vám tyto skutečné příběhy pomoci být připraveni a vědět, kam se obrátit. 😊

*Paní Šmerdová, moc děkuji, že jsme se dnes sešly k povídání o péči o blízkého,
o Vašem příběhu a životní etapě, kterou jste si nedávno prošla.*

→ **Začneme prosím tím, jak se vlastně Váš příběh váže k GIRASOLE, jak došlo k propojení Vaší rodiny s GIRASOLE?**

Osud tomu tak chtěl, že jsem pečovala dlouhá léta o svého bývalého manžela od doby, co mu byla lékaři potvrzena onkologická diagnóza. Role pečujícího se mě tak týkala bezmála 10 let. Domácí hospic GIRASOLE mi v péči pomáhal v poslední fázi, až na tom úplném konci manžellovy cesty, když už to bez neustálé péče odborníků nebylo zvládnutelné vlastními silami.

→ **Vy jste tedy byla zkušeným tzv. neformálním pečujícím v takovém tom každodenním režimu, ale když se Vlastimilův zdravotní stav zhoršil a nastala terminální fáze jeho života, tak co bylo impulzem k volbě Domácího hospice GIRASOLE?**

Už v nemocnici v paliativní ambulanci, kam Vlastimil docházel, se paní doktorka zmiňovala pravidelně o možnosti pečovat doma. Informaci jsme tedy dopředu o této možnosti měli přímo od lékařů.

Víte, chodila jsem do ordinace s ním a on se při těch větách paní doktorky o dožití doma na mě vždycky tak smutně prosebně koukal, jako co na to doktorce odpovím... a já to brala jako moji přirozenou povinnost, když už jsem se jednou na to pečování dala a měla jsem ho i přes ten náš všelijak komplikovaný vztah u sebe, tak že to přece zvládnou. A on mi za to byl moc vděčný a hodně se proměnil. A tak, když ta situace opravdu nastala, zvolili jsme Domácí hospic GIRASOLE namísto dožití v nemocnici nebo nějakém stacionáři.

→ **Motivem k péči DOMA až do konce bylo tedy přímo Vlastimilovo přání, které – kdyby Vás neměl – by nešlo splnit...**

Za to, že jsem si ho i přes to všechno vzala domů a starala se o něj, mi říkával, že mám svatozář. A děti to říkají dodnes! Udělala jsme to nejen pro něj, ale i kvůli dětem, přály si, aby tátovo přání „dožít doma“ bylo splněno! Řekly, že to společně dokážeme. Pomáhal syn i dcery. Celá rodina, kdo mohl, se svým dílem zapojil, abychom ty dny, které zbývaly, dokázali přežít.

Příklady dobré praxe

Příběh Vlastimila Šmerdy a Milady Šmerdové

ROZHOVOR

S pozůstalou, paní Šmerdovou, si o zkušenostech se službami GIRASOLE povídaly naše kolegyně Adéla Sládková a Monika Baroušová.

→ **Ztráta v době rodinných svátků byla zajiště náročná po psychické stránce pro Vás i děti. Pamatujete na nějaké střípky z těch posledních okamžiků?**

O tom, že se konec blíží, jsme mluvili dost otevřeně, nebyl důvod si dělat nějaké plané naděje. Ale pamatuji si, že v těch lepších dnech Vlastimil ještě říkal, jak by si dal řízek a bramborový salát, to už ale pak na Štědrý den nebylo možné. Krátce po Vánocích, 29. prosince, pak odešel ve spánku. V ten konkrétní den jsem byla pořád vedle něj, a když se to dělo, přivolala jsem lékařky z GIRASOLE a byla jsem moc ráda, že na to nejsem sama. Pomohly mi, vše zajistily a byly mi velkou oporou. Dojalo mě s jakým přístupem a podporou se Domácí hospic GIRASOLE do péče zapojil, byli tu s námi více než 3 týdny. Ten pocit, že není člověk sám, dostane informace, dostane radu, je poučen a připraven na všechno, co se bude nebo může odehrávat, může kdykoliv zavolat a zeptat se... Netušila jsem, že až taková podpora je od někoho cizího možná. **GIRASOLE se tak stalo součástí naší rodiny.**

Pani Šmerdová
s naší psychosociální pracovnící Adélkou

→ **Bylo nějaké pokračování v podpoře ze strany GIRASOLE i po odchodu Vašeho blízkého?**

Ano, s děvčaty s GIRASOLE jsem zůstala v kontaktu a doposud probíhají průběžné návštěvy. I když už je to několik měsíců, co Vlastimil odešel, někdy mám pocit, že je v bytě tak nějak pořád se mnou. Zpracovávám teď celou tu změnu, protože jsem si za ty roky zvykla, že tu byl a najednou je pro mě těžké se přizpůsobit tomu, že není. I s tím mi pomáhá podpora ze strany GIRASOLE, děvčata si se mnou o tom povídají, a mně je pak lépe.

→ **Dokážete vzpomenout, zda nějaké přínosy hodnotil i Vlastimil, když byl v péči hospice?**

On chtěl, abych i já byla v pohodě a tu situaci zvládla. Byl proto moc rád a cenil si vši té péče a toho, že nemusíme už nikam jezdit, že veškerá péče přijela k nám.

Zůstávala mu díky tomu energie a byl tu s námi i veselý a usměvavý.

→ **Kdybyste měla vyzdvihnout něco, co Vám ze spolupráce s hospicem utkvělo v paměti, co by to bylo?**

OBROVSKÁ LIDSKOST — v té nejtěžší chvíli se každý, kdo se tu v rámci péče objevil, choval velmi empaticky a zároveň profesionálně, měla jsem pocit, že jsme v těch správných rukou, a že to tak má být! Ulevilo se mi na srdci, když jsem pochopila, že nám někdo pomůže, jako by byl náš vlastní.

Druhá věc je ta **SVOBODA** — možnost rozhodnout, jak všechno bude — dát možnost důstojně dožít ve známém prostředí po boku rodiny byl veliký dar nejenom pro Vlastimila, ale i pro mě a děti.

→ *Za to Vám moc děkuji!*

Kalendář akcí GIRASOLE

23 | 04 | 2025

→ **ONLINE SEMINÁŘE PRO PEČUJÍCÍ**
letní termín na téma „Naděje v náročné péči“ (podzimní termín a téma připravovaného **ONLINE SEMINÁŘE** naleznete na www.girasole.cz/kalendar)

21 | 05 | 2025

→ **GIRASOLE NA DNI SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V HUSTOPEČÍCH**
(více informací o akci na oficiálních stránkách města Hustopeče)

27 | 05 | 2025

→ **SEMINÁŘ O PALIATIVNÍ PÉČI**
pravidelný vzdělávací seminář tentokrát v prostorách Nemocnice Hustopeče

31 | 05 | 2025

→ **GIRASOLE NAŽIVO NA DEN DĚTÍ HUSTOPEČE**
místo konání: Na křížovém vrchu

12 | 06 | 2025

→ **8 DNÍ PRO PALIATIVU**
benefiční zastávka cyklistické tour v HUSTOPEČÍCH s GIRASOLE a Domestici.cz (více o akci na www.girasole.cz/kalendar a www.8dni.cz)

17 | 06 | 2025

→ **PRAVIDELNÉ SETKÁNÍ PEČUJÍCÍCH**
setkání určené pro neformální pečující a laickou veřejnost

04 | 09 | 2025

→ **DEN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V BŘECLAVI**

08 | 10 | 2025

→ **PAPUČOVÝ DEN**
osvětová celorepubliková kampaň ve spolupráci s **Fórem mobilních hospiců** (více na www.dozitdoma.cz)

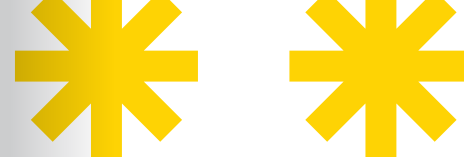
09 | 10 | 2025

→ **V. BŘECLAVSKÉ PALIATIVNÍ ODPOLEDNE**
pravidelný vzdělávací seminář v prostorách Nemocnice Břeclav určen zejména odborníkům, zdravotníkům, praktickým lékařům, sestrám, sociálním pracovníkům a všem, kteří se zajímají o paliativní péči

18 | 11 | 2025

→ **PRAVIDELNÉ SETKÁNÍ PEČUJÍCÍCH**
setkání určené pro neformální pečující a laickou veřejnost

2025

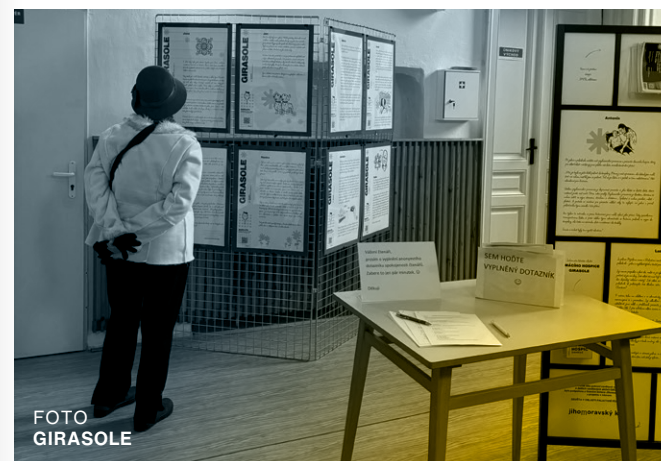

OSVĚTA VEŘEJNOSTI

V rámci osvěty široké veřejnosti můžete naše kolegyně z **Domáciho hospice**, **Osobní asistence** a **Tísňové péče** potkat i naživo a zeptat se na cokoliv, co Vás zajímá.

Aktuální seznam událostí, kde bude GIRASOLE naživo, najdete vždy na:

WWW.GIRASOLE.CZ/KALENDAR

JARNÍ PŘÁNÍČKA

V rámci jara jsme se setkali s **žáky I. stupně ZŠ Komenda**, kteří společně s učiteli pravidelně tvoří přáníčka a tematickou výzdobu pro radost našich klientů. Jarní přáníčka plné positivity a radosti nám přinesly také **zástupkyně Kreativní komise obce Blučina**. I tato přáníčka jsme v rámci Velikonoc rozdali našim klientům v sociálních službách pro potěchu oka i duše.

Děkujeme!

Reportáže z našich akcí

PUTOVNÍ VÝSTAVA DO SMRTI DOBRÝ

Realizujeme také putovní výstavu příběhů z Domáciho hospice GIRASOLE pod názvem „**DO SMRTI DOBRÝ**“, ta je k vidění v prostorách veřejných knihoven v okrese Břeclav.

Aktuální umístění výstavy vždy k dohledání na:

WWW.GIRASOLE.CZ/KALENDAR

nebo na sociální síti Facebook:

@GIRASOLEHUSTOPECE

DIVADELNÍ SPOLEK NEOCHOTNÍCI

Velikou podporou nám byl také **divadelní spolek NEOCHOTNÍCI** složený ze stávajících i bývalých studentů **Gymnázia T.G.M. v Hustopečích**. Členové se letos rozhodli podpořit Domáci hospic GIRASOLE výtečným z dobrovolného vstupného z představení „**MUSÍME UDĚLAT DIVADLO!**“. Podařilo se vybrat **krásných 34 000 Kč** a my mnohokrát děkujeme za to, že se i v mladé generaci mluví o tématu odcházení a péče v domácím prostředí, a že nám svým dobročinným gestem a podporou pomáhají šířit důležité téma napříč generacemi.

Mgr. Adéla Sládková

zdravotně sociální a psychosociální
pracovnice a krizová interventka
mobilního specializovaného týmu
Domácího hospice GIRASOLE

TEXT — Redakce | FOTO — Soukromý archiv Adély Sládkové

Rodačka z Moravské Nové Vsi, kde žije se svojí rodinou a kočkou Ginny. Má dvě děti. Vystudovala sociální práci, získala odbornou kvalifikaci zdravotně sociálního pracovníka pro výkon zdravotnického povolání, absolvovala komplexní výcvik v Krizové intervenci ve zdravotnictví. Již při studiu pracovala v zařízeních sociálních služeb jako dobrovolnice. Jako sociální pracovnice se vztahem k paliativnímu přístupu pak v Domově Matky Rosy v Rajhradě a byla součástí konziliárního týmu paliativní péče pro dospělé pacienty ve Fakultní nemocnici Brno.

*„Paliativní péče nemusí
být o smrti, ale o dnech,
které stojí za to žít.“*

→ **Adélo, mohla by ses našim čtenářům prosím krátce představit, jaká je tvá profesní role v GIRASOLE?**

Pracuji v GIRASOLE jako zdravotně sociální a psychosociální pracovník pod Domácím hospicem a také jako krizový intervent. Mám na starost službu **Poradny pro pečující a pozůstalé** a jsem tak jedním z členů multidisciplinárního týmu hospice, který přijíždí do domovů rodin pomáhat při péči o umírajícího — mojí rolí je tedy psychosociální podpora všech zúčastněných.

→ **Mnoho lidí si pod pojmem psychosociální pracovník neumí představit konkrétní činnosti. Co je tedy tvój hlavní náplní práce?**

Úlohou psychosociální pracovnice je např. doprovázet pacienty i jejich blízké

ve složitější životní situaci, kterou může být právě závěr života. Snažíme se rodiny podpořit např. v rozhodnutí zůstat se svým blízkým doma a nepřetržitě o něj pečovat.

Pro většinu rodin je to zcela nová situace, ve které se potřebují zorientovat a učí se žít s nemocí v domácím prostředí. Někdy jim pomáháme v komunikaci mezi sebou.

*Chceme a přejeme si, aby jim všem
doma bylo dobře a zbývajících dní
společně prožili plnohodnotně
jako v běžném životě, jen s limitací
vážného onemocnění.
Vždyť paliativní péče
nemusí být o smrti, ale o dnech,
které stojí za to žít.*

Pacienty doprovázíme v jejich poslední fázi života a dáváme jim tak prostor k tomu

naplno přijmout celou situaci, projevit přání i obavy, zpracovat to, co nastává.

→ **Jak ses vlastně dostala k práci v tomto oboru? Co tě na paliativní specializaci zdravotnictví přitahovalo?**

Na základě vlastní zkušenosti při péči o blízkou osobu v závěru života mne dané téma natolik zajímalo, že jsem se rozhodla v roce 2015 vystudovat ještě sociální práci a zaměřovala jsem se i v rámci studia, praxe a dobrovolnictví výhradně na paliativní péči. Přitahovala mě ta možnost být u konce života jedinečnosti každého člověka a pomoci ulehčit jak pacientovi tak i pečujícím toto období.

*Odchod ze světa
si zaslouží stejnou péči
jako narození.*

Dávalo mi to z praxe velký smysl a moc hezky se s tím dá pracovat.

→ **Jak náročná je role krizové interventky a psychosociální pracovnice v paliativní péči?**

Je to náročná práce. Máte často jen věcné a kusé informace, a tak když přijíždím do rodiny pacienta, je důležité získat důvěru, aby se daly případně otevřít i náročná témata dostatečně rychle — mnohdy pacientům totiž moc času nezbyvá. Takže když přijíždím do rodin, nevím dopředu, co mě tam vlastně čeká. Pracuji na místě s emocemi, sdílím osobní záležitosti, ale i přání a potřeby pacientů, pracuji také s rodinnou historií a všemi okolnostmi v rodině.

→ **Co ti pomáhá tedy dobít baterky a zachovat si psychickou pohodu při tak emočně náročném povolání?**

Energii čerpám z přírody a z ticha, chodím ráda a často bosá a nevdá mi ani studená voda v potoce. Mám ráda jakékoli hory a pohledy z nich, ale také písčité pláže a přímořské sluníčko. Ráda cestuji sama, s rodinou či přáteli. A vlastně mám mnoho různorodých aktivit, které mě nabíjí dobrou náladou a pocity štěstí — hraji na klavír, věnuji se sborovému zpěvu, latinskoamerickému tanci a yachtingu. Mám ráda dobrou kávu, kvalitní hořčici, čerstvé květy ve váze a naši terapeutickou kočku Ginny.

Na životě mě baví to, že nás neustále něčím překvapuje a je stále s čím pracovat a z čeho se těšit. Snažím se žít naplno a radovat se z maličkostí. Mám ráda lidi a všímám si. Dokážu být vstřícná a pomoci tam, kde je třeba.

*Žiji v přítomnosti
a na budoucnost
moc nemyslím.*

Mám ráda Fridu Kahlo a její intenzivní vztah k bolesti a smrti, který ji provázel nejen v životě a dokázala jej přetavit do své tvorby.

→ **Je patrné, že práce s tímto tématem musí být posláním, ale tak trochu i zálibou a ovlivňuje tě i jako jednotlivce.**

Jsem ráda že společensky více přijímáme smrt mezi sebe a vztah společnosti k umírání se začíná měnit. Já sama třeba navštěvuji ráda staré hřbitovy a krematoria, zajímám se o etnické tradice ve smyslu vnímání smrti a umírání.

Jsem ráda, že nás jako společnost zajímá i vnímání smrti z pohledu dětského světa — témata jsou už přístupnější na školách, při besedách, v televizi i v tisku. Pro mě je smrt přirozené zakončení celoživotní cesty, na kterou jsem se bohudík dostala. A tak si do svého deníku chci také někdy napsat jako Frida:

*„Doufám,
že konec bude radostný
a také doufám,
že už se nikdy nevrátím.“*

→ **Domácí hospic je velmi individuální forma péče. Jak vnímáš svou roli v podpoře rodin, které procházejí touto náročnou situací a jak dlouho vlastně tyto případy doprovází jako odborník?**

Lidé jsou vděční za zájem, podporu, uvědomění si, že na danou situaci nejsou sami. Zažíváme emoční ostych, sociální bubliny, pracujeme s pacienty, kteří nebyli zvyklí sdílet nepříznivé zprávy. Komunikačními dovednostmi, které jsou specifické pro paliativní péči zajišťujeme bezpečné prostředí pro ventilace emocí, provázíme situaci i děti odcházejících. Vnímám svoji roli jako formy žádoucí podpory pro všechny, kteří ji v dané situaci potřebují. Jsem ráda, že se v tomto oboru můžeme kontinuálně vzdělávat a poskytovat psychosociální podporu pacientům, pečujícím i pozůstalým naplno.

Délka doprovázení je různá. Většinou celou cestu jdeme s nimi a často začínáme intervenovat ještě před přijetím do naší hospicové péče a provázíme i zármutkem a truchlením.

→ **S čím se na vás nejčastěji obracejí rodiny pečující o své blízké v závěru života? A s čím se svěřují samotní pacienti?**

Zajímají se o to jak s blízkým nemocným komunikovat, jak reagovat na jeho měnící se potřeby v souvislosti s progresí zdravotního stavu. Učíme specifika komunikace s dětmi, pečující jsou po čase vyčerpaní a potřebují slovně pohládit, vyplakat se a sdílet to, co je samotné trápí, hovoříme často i co bude dál, až se stanou pozůstalými. S pacienty hovoříme i o samotě, takže často je to o přání odpustit někomu, či rozhodnout něco neodkladného, sami hledají odpuštění, chtějí poděkovat a neví jak, někdy je tohle všechno důvodem, kdy se jim nedaří ze světa odejít, protože ještě nejsou připraveni a smíření a mají před sebou právě ještě takový osobní úkol.

*Snažíme se o to,
aby spolu dokázali v rodině
tedy všichni komunikovat
s respektem k přáním toho,
kdo odchází.*

→ **Jak spolupracujete s ostatními členy multidisciplinárního týmu? Jak vypadá typický den vaší práce?**

S ostatnímu kolegý jsme ve velmi užitečné spolupráci a sdílíme společně všechny poznatky o našich pacientech. Bez týmové spolupráce by to nešlo. Každý jeden z nás je odborník na jinou oblast a díváme se na to svými očima. Řešíme tedy zdravotní stav pacienta, ale zároveň volíme holistický přístup k pacientům. Hodnotíme tedy pacienta nejen podle diagnózy, ale podle toho jaké má emoce, zda má zdravé sociální vztahy, jaký má vlastní životní styl a jak je na tom jeho psychické zdraví.

*To vše nám přináší lepší náhled
na pacienta jako individuální bytost
se svými specifickými potřebami,
na které pak reagujeme
a jsme s kolegy v konsenzu.*

→ **Jak pracujete s lidmi, kteří ztrátu blízkého očekávají, oproti těm, kteří už se se ztrátou vyrovnávají? Existují odlišné přístupy?**

Nabízíme služby **Poradny pro pečující a pozůstalé**, která není výhradně pro rodiny, které prochází domácí hospicovou péčí, ale může se na nás obrátit kdokoli z široké veřejnosti, kdo prochází ztrátou blízké osoby.

Protože nás v této činnosti podporuje Jihomoravský kraj a Nadace EPG, poskytování podpory potřebným je tedy zcela zdarma.

Hodně při podpoře záleží na tom, jak přicházející pacient do hospicové péče rozumí dosavadním informacím a tomu, co se s ním vlastně bude dít a jaký je další plán. Stává se, že se někdy porozumění

informacím od ošetřujících lékařů mezi rodinou a pacientem liší. Často se příbuzní chovají protektivně a nechťejí, aby pacient znal pravdu. Neuvědomují si, že sám pacient zjišťuje, že se kolem něj něco děje, hovoří s vícero lékaři, rodina má otázky, chystají se kompenzační pomůcky atd.

Také záleží na tom, jak samotní blízcí ztrátu očekávají, často potřebují podporu pro zvládnutí celé situace, potřebují pochválit, projevit také starost nejen o pacienta, ale i o ně samotné. Nejsou zdravotníci a pečovateli automaticky, nabírají zkušenosti během pečování. Nikdy v podstatě netuší do čeho jdou.

Proto se snažíme o maximální podporu v usazování se do nové situace v rodině.

Potom, co se z pečujících stanou pozůstalí, tak doprovázíme i fázi truchlení

a pomáháme se zpracováním zármutku. Někdy pozůstalí potřebují opakovaně přijít do poradny a ujistit se ve svém plánu do budoucích dnů. Pokud je rodina velmi dobře fungující a má nastavenou podpůrnou síť mezi sebou — naleznou brzy po ztrátě další smysl života, tak tady naše práce končí. Setkáváme se pak se zájemci i na pozůstalostních setkáních, která bývají veselá a plná vzpomínek.

→ **Jsou nějaké specifické způsoby, jak pracujete například s dětmi, které se ocitají v některé z rolí spjaté s paliativou?**

Děti prožívající období nemoci a ztráty blízkého míváme mezi klienty poradny pro pečující a pozůstalé běžně. Záleží velmi na věku dítěte a každé dítě reaguje jinak. Jsou děti, které se vyjadřují spíše výtvarně, jiné děti mají rády čtení z našich knih a mají otázky. Používáme terapeutické hračky, panenky, komunikační karty.

„V poradně máme velký výběr tematických knih, používáme také hry, pracovní listy, hračky a další terapeutické pomůcky pro práci s klienty všeho věku.“

„Setkáváme se se zájemci i na pozůstalostních setkáních, která bývají veselá a plná vzpomínek...“

Náctileté děti si potřebují získat důvěru, než se pustíme do rozhovoru. Uvědomují si více přesah do budoucnosti při ztrátě blízkého. Díky nadaci EPG máme velmi dobře vybavenou poradnu, kde je výběr knih pro všechny věkové kategorie. Od omalovánek, obrázkových knih, leporel až po knihy a pracovní sešity pro teenagery.

→ **Podniká GIRASOLE v rozvoji služeb péče napříč generacemi i nějaké další aktivity?**

Jsme rádi, že můžeme působit vzdělávací osvětou jak pro dospělé, tak právě i pro děti, a to třeba ve formě přednášek na středních školách, společných aktivitách a eventech apod. Děti dané téma zajímá a mají velmi zajímavé otázky. Jsme rádi, že se tímto dokážeme ve společnosti měnit postoj k tématům spojeným se závěrem života už u mladých generací, a že jsme součástí osvěty i v rámci školních kolektivů, kde se se ztrátou také musí odborně pracovat.

→ **A jak hodnotíš prostor, který se tématu odcházení a péče ve stáří i nemoci ve společnostech dostává?**

Myslím, že postoj české společnosti ke stáří, ale i umírání se mění. Dostupnost veřejných informací je větší. V médiích je možnost sledovat publicistiku, seriály či filmy s touto tematikou. Zájem je i ze strany základních i středních škol, edukovat studenty, jak může vypadat následná péče o umírající např. v domácím prostředí nebo jak se zachovat, když spolužák prochází ztrátou. Lidé dnes používají moderní komunikační technologie, informace si hledají na internetu.

Stále ale na lidi nejlépe působí osobní zkušenost a reálné příběhy — díky nim vědí, že to někdo před nimi zvládl.

Je to v péči patrné, že je společnost už postupně více a více otevřená komunikaci o odcházení a smrti.

→ **A úplně na závěr, shrňeš zájemcům kontaktní informace a možnosti podpory, kterou skrze Poradny pro pečující a pozůstalé GIRASOLE nabízí?**

Určitě. Najdete nás v Hustopečích v suterénu budovy Polikliniky na Hybešově ulici. Je možné nás kontaktovat telefonicky nebo také emailem. Veškeré kontakty jsou k dohledání na WWW.GIRASOLE.CZ.

V poradně pro pozůstalé se na nás můžete s důvěrou obrátit, vytváříme bezpečný prostor pro komunikaci náročných témat a jsme připraveni individuálně pomoci.

Nezáleží na tom, zda Váš blízký prošel naší domácí hospicovou péčí či nikoliv, fungujeme i pro širokou veřejnost a naše služby jsou bezplatné.

Pokud si procházíte náročným obdobím po ztrátě blízkého, máte truchlící děti, prožili jste suicidium v rodině, jsme tu pro Vás.

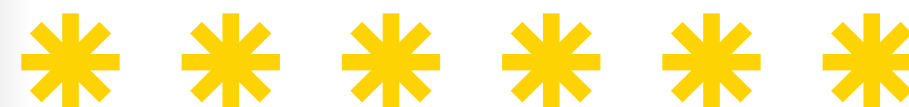

KONTAKTUJTE NÁS:

Mgr. Adéla Sládková
PORADNA PRO PEČUJÍCÍ
A POZŮSTALÉ

T +420 608 057 724
E sladkova@girasole.cz

WWW.GIRASOLE.CZ

Pomoc vždy nablízku

Tísňové tlačítko pro Vaši bezpečnost

Každý z nás se bojí situací, ve kterých si nevíme rady, nemůžeme si sami pomoci a případná pomoc je daleko.

O to víc to platí pro seniory a osoby se zdravotním postižením, se sníženou schopností pohybu, orientace nebo ohrožení při riziku náhlého zhoršení zdravotního stavu.

V GIRASOLE dobře víme, že pocit bezpečí, jistoty a důstojnosti je v péči o seniory i dlouhodobě nemocné zásadní. Proto nabízíme službu **Tísňové péče**, která umožňuje klientům zůstat doma ve známém prostředí — a přesto se necítit opuštěně a nejistě.

JAK SLUŽBA FUNGUJE?

TÍSŇOVÉ TLAČÍTKO JE MALÝ, SNADNO NOSITELNÝ PŘÍSTROJ, KTERÝ V PŘÍPADĚ NOUZE, NAPŘÍKLAD PŘI PÁDU, NÁHLÉM ZHORŠENÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU NEBO POCITU OHROŽENÍ, UMOŽNÍ JEDINÝM STISKEM PŘIVOLAT POMOC.

Klient je prostřednictvím tlačítka okamžitě spojen s dispečinkem, který zajistí odpovídající reakci — kontaktuje blízké osoby, pečovatele, případně záchrannou službu — vše podle předem nastaveného postupu a podle zjištěných okolností a situace.

Tato technologie je určena především lidem, kteří žijí sami, jsou chronicky nemocní, mají problémy s pohybem nebo se zotavují po hospitalizaci.

Služba je vhodná také pro osoby se sníženou pohyblivostí nebo osoby, které v souvislosti s bráním léků mohou pocítit slabost a nevolnost.

Může být ale užitečná i pro pečující rodiny, protože pomáhá zmírnit stres a obavy o bezpečí jejich blízkých v čase, kdy nejsou sami nablízku, případně dodává pocit bezpečí i těm, kteří žijí osamocně a necítí se v prázdném domově bez dalších osob zcela bezpečně a jistě.

MODERNÍ TECHNOLOGIE PRO VŠECHNY GENERACE

Vývoj asistivních technologií, které usnadňují péči a podporu i v domácím prostředí, se v posledních letech posunul velmi kupředu. Naši klienti a jejich potřeby se v čase vyvíjejí a s přelomem

generací se zvyšují i nároky na funkce služby a technologická specifika.

V GIRASOLE se proto také snažíme zajistit pro zájemce o službu několik variant zařízení a vybrat s klientem přesně to, co mu individuálně nejvíce vyhovuje.

PŘÍSTROJE NOVO A NOVO GO

Novinkou jsou v rámci služby **Tísňové péče GIRASOLE** k dispozici k zapůjčení také přístroje **NOVO** a **NOVO GO** od společnosti **Multitone CZ** — předního dodavatele moderních komunikačních systémů, které odpovídají svým provedením a funkcionalitami potřebám současné doby v maximální možné míře. Jsou vybaveny například **lokalizací, hlasovými notifikacemi, dozorem nad tělesnými funkcemi, intuitivním ovládáním**. Oproti starším modelům mají **delší výdrž nabíjené baterie** a mnoho dalších pokročilých funkcí pro větší samostatnost a komfort klienta.

Typy zařízení

NOVO

Elegantní a diskrétní tlačítko určené **pro domácí použití**. Díky jednoduchému designu ho lze nosit jako **náramek** nebo **přívěsek**. Zařízení je **voděodolné**, a tak jej lze mít u sebe i ve sprše, kde dochází k pádům nejčastěji.

Zařízení lze opatřit vlastní SIMkartou klienta nebo využít doplňkové služby virtuálního SIM připojení přímo od GIRASOLE.

NOVO GO

Mobilní tísňové tlačítko s GPS lokalizací. Klient jej může nosit **nejen doma, ale i venku** — například na procházce, cestě k lékaři nebo do obchodů. V případě potřeby vyšle signál s **přesnou polohou**, což výrazně usnadňuje poskytnutí pomoci.

Zařízení lze opatřit vlastní SIMkartou klienta nebo využít doplňkové služby virtuálního SIM připojení přímo od GIRASOLE.

Máte o službu zájem pro sebe nebo své blízké?

Zajímá Vás více informací o službě **Tísňové péče GIRASOLE** nebo máte o službu zájem pro sebe nebo své blízké? Stačí vyplnit online žádost na webu WWW.GIRASOLE.CZ/TISNOVA-PECE nebo kontaktovat GIRASOLE **email**em či **telefonicky**, rádi s Vámi probereme možnosti a výhody této služby, podmínky užívání a termín instalace. Naši pracovníci vše vysvětlí, nastaví a zaškolí uživatele i jeho blízké přímo v domácnosti. Půjčení zařízení je bezplatné, klient hradí měsíční poplatek za službu nepřetržitého dispečinku a případné volitelné doplňkové služby (virtuální SIM aj.) Po spuštění služby zajišťujeme také pravidelný servis a technickou podporu, aby služba fungovala tak, jak má a pomoc byla nepřetržitě „na dosah ruky“.

KONTAKTUJTE NÁS:

Mgr. Andrea Bartlová
vedoucí služby TÍŠŇOVÁ PÉČE

T +420 775 246 954
E bartlova@girasole.cz

WWW.GIRASOLE.CZ/TISNOVA-PECE

Paliativní sanitka GIRASOLE

Plníme přání lidem v závěru jejich života.
Přání, která se mohou zdát nespílitelná.
S odborným doprovodem, laskavou péčí, srdcem i respektem.
Jsmo zdravotníční záchranáři, lékaři, sestry a psychosociální pracovníci.

Často se nás ptáte:

V čem jsme jiní než běžná sanitka?

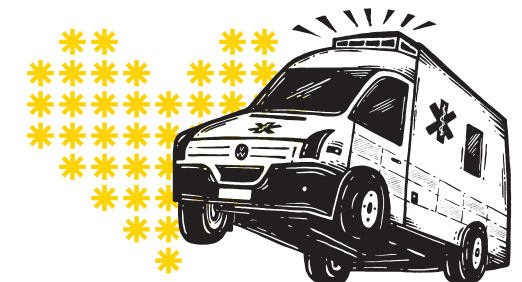
- **Vždy jedeme s odborným týmem**
sestra, záchranář, případně lékař
- **Pokračujeme v nastavené paliativní léčbě**
podáváme léky, kyslík, polohujeme
- **Plánujeme dopředu**
rizika komplikací zdravotního stavu, trasu, a vždy máme plán B
- **Používáme speciální pomůcky**
vakuovou matraci, schodolez, transportní rám
- **A hlavně — jsme tu pro pacienta: pro tuto jeho chvíli, pro jeho vysněný den, pro jeho přání, ať už je to návrat domů, výhled do lesa nebo poslední rozloučení.**

Kdo může službu využít?

- **Pacient v paliativní nebo terminální péči** — dospělý i dětský, který už nemůže být převezen běžnou sanitkou kvůli svému stavu. Např. je imobilní, potřebuje kyslík, léčbu během cesty nebo je sanitka jedinou možností, jak cestovat.

Jaká přání plníme?

- Vrátit se domů
- Znovu vidět přírodu
- Rozloučit se s blízkými
- Nebo si prostě dát pivo s kamarády a cokoli dalšího...

Každé přání si zaslouží být slyšeno.

Aby se o Paliativní sanitce GIRASOLE mohli dozvědět i ti, kdo ji mohou potřebovat právě teď, má naše Paliativní sanitka NOVĚ svůj samostatný profil na sociálních sítích:

@Paliativní sanitka GIRASOLE

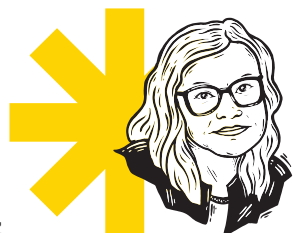
GIRASOLE
Plné lasky dní

Chcete nás podpořit v tom, co děláme pro druhé, jinak než finančním darem?

Kontaktujte naši fundraiserku Moniku a určitě společně něco vymyslíme. 😊

Děkujeme!

Bc. Monika Baroušová
T +420 775 246 708
E fundraising@girasole.cz

multitone.cz

Společnost **Multitone CZ spol. s r.o.**, založená v roce 1994, je předním dodavatelem moderních komunikačních systémů na českém trhu. S **více než 30 lety zkušeností** se specializuje na kritickou komunikaci v oblasti zdravotnictví, sociálních služeb, průmyslu a ochrany osamocených pracovníků. **Multitone CZ** nabízí široké portfolio produktů, včetně pagerových systémů, bezdrátové signalizace, systémů sestra-pacient a tísňových zařízení pro seniory. Jejich **řešení jsou navržena tak, aby byla bezpečná, efektivní a intuitivní**, čímž usnadňují práci týmům a zvyšují kvalitu poskytovaných služeb.

Více informací na www.multitone.cz

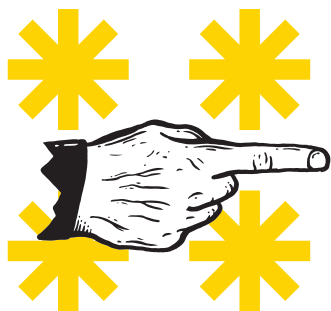
Pořízení nových SOS zařízení pro modernizaci služby **Tísňové péče GIRASOLE** a navýšení kapacit služby bylo možné díky finanční podpoře **Nadace EP Group** z programu „Koncepční projekty a aktivity pro seniory 2024“ pro projekt „Rozvoj a obnova materiálně technické základny služby **Tísňové péče GIRASOLE**“. Schválené finanční prostředky ve výši **961 260 Kč** byly využity na nákup 56 kusů interiérových a exteriérových zařízení NOVO/NOVO GO včetně doplňkové služby virtuální SIM. Projektem tak dochází ke zkvalitnění a modernizaci aktivit poskytujících nepřetržitou službu **Tísňové péče GIRASOLE** v domácím prostředí zejména osamoceným seniorům a jinak znevýhodněným lidem, kteří žijí v domácnosti sami bez dostatečného dohledu a kontaktu s dalšími osobami na území celého Jihomoravského kraje.

Nadace EP Group

Děkujeme!

Přidejte se na cestu pomoci, podpořte nás v tom, co děláme pro druhé. Potřebujeme Vás!

GIRASOLE
Pro každého dříve

Chcete nás podporovat dlouhodobě
nebo podpořit některý z právě
probíhajících projektů?

DARUJTE

Stačí naskenovat QR kód a zvolit některou
z aktuálních možností. Moc si každé
podpory vážíme. Každý dar je pro nás
a hlavně naše klienty velkou pomocí.

Pozn. Kód nelze použít pro platbu
pomocí bankovní aplikace.

Spolu s vámi nejsou sami!

PŘIPOJTE SE K CELOROČNÍ
DÁRCOVSKÉ KAMPANI
NA PODPORU
DOMÁCÍHO HOSPICE
GIRASOLE

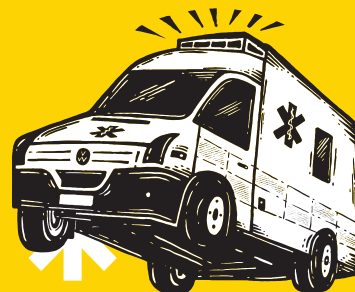

Potřebujeme Vás! Potřebujeme Vás, kteří nás podrží v tom,
co děláme pro druhé. Díky Vám a Vaší štědrosti pak můžeme
v Domácím hospici GIRASOLE pořizovat třeba nové přístroje
a pomůcky nebo platit drahé léky, na které zdravotní pojištění
nedosáhne. I díky Vám může být život těch, o které pečujeme,
o něco lepší a radostnější. Díky Vaší pomoci a naší péči v tom
NEJSOU A NEZŮSTANOU SAMI!

Paliativní sanitka GIRASOLE

PODPOŘTE SANITKU,
KTERÁ PLNÍ
POSLEDNÍ PŘÁNÍ

Staňte se spolu s námi těmi, kteří plní poslední přání
umírajícím pacientům... zajet do lesa nebo k rybníku, rozloučit
se s blízkými v jiném městě, naposledy přičichnout k šeríku
na vlastní zahradě, vzít manželku ještě na rande, zajet
na bohoslužbu, navštívit své rodiště, vidět krojový průvod...
Taková, ale i další přání ve chvílích, kdy ubývají síly i čas,
dokáže GIRASOLE bezplatně splnit zejména díky odborné
lékařské péči, speciálně vybavené sanitce a koordinaci všech
aspektů, které rizikový převoz nevyléčitelně nemocného
pacienta obnáší. Podpořte nás v myšlence, že i to poslední
přání má být splněno, DARUJTE TAK PACIENTOVÍ
I JEHO RODINĚ NEZAPOMENUTELNÝ ZÁŽITEK.

Skutečné příběhy a splněná přání můžete spolu
s našimi pacienty prožít skrze reportáže na:
WWW.GIRASOLE.CZ/SKUTECNE-PRIBEHY

VÍCE O KAMPANÍCH NA PODPORU GIRASOLE NA WWW.GIRASOLE.CZ/DARUJTE A PŘES QR KÓD.